

THE ETHICS OF ACCOUNTING

DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE

DĂNILĂ Daniela, studentă, specialitatea: Contabilitate

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61

Telefon: +37368222707

e-mail: danila.daniela@ase.md

Abstract: The calculation of accounting is used to ascertain the profitability of monetary transactions, the credibility of partners and the financial stability of the enterprise, being crucial for providing accurate, reliable and timely financial information for decision-making, regulatory compliance and external reporting purposes. Therefore, ethics plays a crucial role in the field of accounting, influencing the integrity, transparency, and trustworthiness of economic data. This article explores the significance of ethics in accounting and the broader social responsibility incumbent upon accountants. By examining ethical principles and dilemmas faced by accountants in various contexts, the study highlights the ethical considerations that guide professional conduct. Furthermore, it investigates the societal implications of ethical lapses within the accounting profession, emphasizing the importance of upholding ethical standards to protect stakeholders' interests and maintain public trust. Through a comprehensive analysis, this article aims to underscore the imperative for accountants to prioritize ethical behaviour and fulfil their social responsibility in promoting financial integrity and accountability.

Keywords: ethics, financial integrity, accountants, transparency, social responsibility

JEL CLASSIFICATION: M41

INTRODUCERE

Profesia contabilă este implicată în elaborarea și verificarea informațiilor financiare, esențiale pentru procesul decizional al utilizatorilor acestor informații. Credibilitatea deplină în ceea ce privește informațiile financiare derivă din încrederea publicului în standardele etice ridicate pe care contabilii le respectă în îndeplinirea responsabilităților lor. Prin urmare, etica reprezintă un factor esențial în domeniul contabilității și un subiect de importanță mare în domeniul afacerilor, contribuind la menținerea prestigiului și integrității profesiei contabile.

Obiectivele acestei cercetări constau în identificarea și analiza rolului eticii în contabilitate, evaluarea responsabilității sociale a contabililor și explorarea modalităților prin care comportamentul etic al contabililor poate contribui la promovarea integrității financiare și a responsabilității în cadrul organizațiilor. Totodată, acest studiu își propune să ofere o mai bună înțelegere a impactului pe care deciziile etice sau neetice ale contabililor îl pot avea asupra părților interesate și asupra încrederii publicului în profesia contabilă. Astfel, lucrarea are rolul de a evidenția importanța eticii în contabilitate și a unui comportament profesional exemplar pentru buna funcționare a piețelor financiare și a economiei în general.

CONȚINUTUL DE BAZĂ.

În domeniul contabilității, etica ocupă un loc important și constituie fundamentul întregii activități desfășurate de profesioniști contabili. În acest sens, aceștia se bazează pe un cod de conduită care abordează aspectele legate de etica în practica contabilă.

Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA) este un organism independent care elaborează un Cod Etic internațional pentru profesioniștii contabili. Scopul IESBA este de a proteja interesul public prin stabilirea unor standarde etice de înaltă calitate pentru profesioniștii din domeniul contabil. Pe termen lung, IESBA își propune să alinieze standardele etice incluse în Codul Etic cu cele emise de autoritățile de reglementare și normalizatorii naționali, inclusiv standardele privind independența auditorilor. Această aliniere la standardele internaționale poate crește calitatea și consistența serviciilor furnizate de profesioniștii contabili la nivel global și poate îmbunătăți eficiența piețelor de capital. [1, pg. 1]

În Republica Moldova, etica profesională a contabililor este reglementată de Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor din Republica Moldova, care definește caracteristicile profesiei de contabil. Acestea includ:

- posedarea de cunoștințe relevante prin studii și formare continuă;
- respectarea Codului privind conduita profesională, inclusiv menținerea unei abordări obiective și actualizate în îndeplinirea responsabilităților;
- asumarea unor obligații față de societate, prin restricționări în acordarea de calificări sau utilizarea anumitor titluri.

Codul stabilește norme unice de conduită profesională pentru a asigura performanțe ridicate și a menține încrederea societății în profesia de contabil. Acesta a fost elaborat având în vedere interesele publice și așteptările utilizatorilor privind normele de conduită pentru auditori și contabili. [3]

Conform Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor din Republica Moldova [2], obiectivele profesiei de auditor și contabil includ:

- a) desfășurarea activității conform celor mai înalte standarde de profesionalism;
- b) atingerea unui nivel maxim de performanță în serviciile oferite;
- c) respectarea cerințelor intereselor publice.

Aceste obiective implică satisfacerea a patru nevoi fundamentale ale utilizatorilor de servicii:

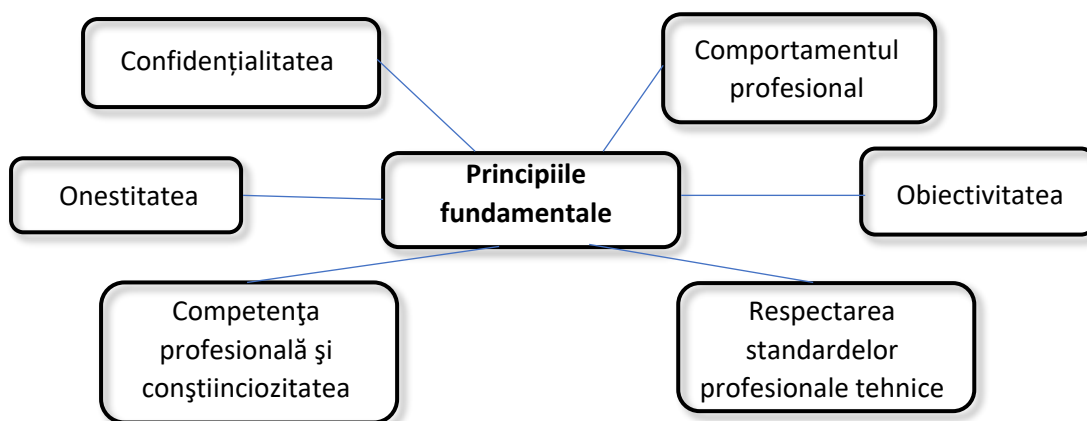
1) *Autenticitate*. Societatea are nevoie de informații veridice și de sisteme informaționale adecvate.

2) *Profesionalism*. Auditorii și contabilii trebuie să fie recunoscuți ca profesioniști de către clienți, angajatori și alte părți interesate.

3) *Calitatea serviciilor*. Este esențial ca serviciile prestate de auditori și contabili să se alinieze celor mai înalte standarde de performanță.

4) *Încredere*. Utilizatorii acestor servicii trebuie să aibă certitudinea că există un cadru de conduită profesională care reglementează modul de prestare a serviciilor.

Pentru a atinge scopurile profesiei [5], auditorii și contabilii trebuie să se conducă de anumite principii fundamentale.

Figura 1: Principiile fundamentale ale conduitei profesionale contabile

Sursa: Elaborat de autor în baza [2]

Conform *onestității*, auditorii și contabilii trebuie să fie sinceri și corecți la prestarea serviciilor profesionale.

Prin *obiectivitate*, auditorii și contabilii trebuie să fie obiectivi, imparțiali și nu trebuie să permită prevalarea unor prejudecăți, conflicte de interese sau influențe externe asupra obiectivității profesionalismului.

Ținând cont de *competența profesională și conștiinciozitate*, la prestarea serviciilor auditorii și contabilii trebuie să fie conștiincioși, competenți și silitori, precum și să mențină cunoștințele și aptitudinile profesionale la așa un nivel, care să asigure posibilitatea ca clientul sau patronul să beneficieze de servicii profesionale competente, bazate pe ultimele modificări în legislație, activitatea practică și metodologie.

După *confidențialitate*, auditorii și contabilii trebuie să respecte confidențialitatea informației dobândite în timpul prestării serviciilor profesionale și nu trebuie să utilizeze sau să divulge informația respectivă fără o permisiune corespunzătoare, cu excepția cazurilor, în care divulgarea este prevăzută de legislație sau de drepturile sau obligațiile profesionale.

Privind *comportamentul profesional*, auditorii și contabilii trebuie să acționeze corespunzător reputației profesiei și să evite orice acțiune care ar putea reflecta profesia contabilă într-o lumină proastă. Auditorul și contabilul este responsabil față de clienți, terți, colegi de profesie, colaboratori, patroni, precum și față de public în ansamblu.

Potrivit *respectării standardelor profesionale tehnice*, auditorii și contabilii trebuie să presteze serviciile contabile în conformitate cu cerințele standardelor profesionale corespunzătoare. Auditorii și contabilii au obligativitatea să execute conștiincios indicațiile clientului sau patronului, în măsura în care acestea respectă cerințele de onestitate și obiectivitate.

Comportamentul profesioniștilor contabili are un impact esențial asupra prosperității economice a comunității. Este important de subliniat că informația furnizată de acest segment profesional permite fundamentarea corectă a deciziilor economice, având un efect semnificativ asupra nivelului de trai.

Ultimele reglementări privind normele etice și profesionale subliniază că obiectivele profesiei contabile cer desfășurarea activității la cele mai înalte standarde. Profesia contabilă se remarcă prin asumarea unei responsabilități față de interesul public; ca urmare, profesioniștii contabili trebuie să ofere servicii de cea mai înaltă calitate. În acest scop, relațiile dintre aceștia și clienți sau angajatori trebuie să respecte anumite principii și reguli de conduită profesională, care să confere serviciilor respective autoritatea necesară și să prevină transmiterea unor informații care ar putea afecta negativ deciziile acestora.

Analiza normelor de conduită profesională în cadrul contabilității reprezintă o componentă esențială a întregului cadru de reglementare și etică a acestei profesii. Aceste norme sunt stabilite pentru a ghida comportamentul și practicile contabililor în exercitarea responsabilităților lor, înglobând aspecte legate de integritate, obiectivitate, competență, confidențialitate și comportament profesional.

Există mai multe motive care pot determina comportamentul neetic în rândul contabililor:

1) *Presiunea asupra performanței financiare*: În medii de afaceri competitive, contabilii pot simți presiunea de a îmbunătăți performanța financiară a unei companii sau de a îndeplini anumite ținte și obiective financiare. Această presiune poate conduce la practici contabile îndoielnice sau la manipularea informațiilor financiare pentru a reflecta o imagine mai favorabilă a situației financiare a companiei.

2) *Conflicte de interese*: Contabilii pot fi implicați în conflicte de interese între interesele clienților sau angajatorilor și interesele lor personale sau ale altor părți interesate. Aceste conflicte pot influența deciziile contabile și pot duce la comportamente neetice, cum ar fi manipularea informațiilor financiare sau ignorarea unor aspecte importante ale raportării financiare [4].

3) *Lipsa de supraveghere sau control intern*: Lipsa de supraveghere adecvată sau de control intern într-o organizație poate crea oportunități pentru practici contabile neetice. Atunci când nu există mecanisme eficiente de control intern sau o cultură organizațională care să promoveze etica și integritatea, contabilii pot fi tentați să se angajeze în comportamente neetice fără teama consecințelor.

4) *Presiunea de la management sau clienți*: Contabilii pot fi supuși presiunii din partea managementului sau a clienților pentru a îndeplini anumite cerințe sau pentru a obține anumite rezultate. Această presiune poate influența judecata lor și poate duce la compromisuri ale integrității și eticii profesionale.

Este important ca profesioniștii contabili să fie conștienți de normele de conduită profesională și să-și asume responsabilitatea de a le respecta în toate aspectele activității lor. De asemenea, organizațiile și entitățile de reglementare trebuie să promoveze o cultură a eticii și să ofere suport și resurse pentru a preveni și a gestiona comportamentele neetice în cadrul contabilității.

CONCLUZII

Articolul a investigat rolul esențial pe care îl joacă etica în domeniul contabilității și responsabilitatea socială a contabililor. A fost evidențiată importanța respectării normelor de conduită profesională și a principiilor etice în asigurarea integrității, transparenței și fiabilității informațiilor financiare. De asemenea, am explorat modul în care comportamentul etic al contabililor poate influența încrederea publicului, stabilitatea piețelor financiare și buna funcționare a economiei în ansamblu.

În lumina rezultatelor obținute în această cercetare, este evident că respectarea principiilor etice și a normelor de conduită profesională reprezintă fundamentul unei practici contabile responsabile și durabile. Profesioniștii contabili au un rol esențial în promovarea integrității financiare, protejarea intereselor publicului și contribuirea la dezvoltarea unei societăți mai etice și echitabile.

Prin analizarea principalelor motive care pot determina comportamentul neetic în rândul contabililor, am subliniat importanța implementării unor mecanisme eficiente de control intern, supraveghere și guvernare corporativă pentru prevenirea și gestionarea practicilor contabile neetice.

Cercetările în domeniul eticii în contabilitate trebuie să continue, concentrându-se pe identificarea și evaluarea impactului practicilor etice în cadrul organizațiilor și dezvoltarea unor strategii și instrumente pentru promovarea unui comportament etic în profesia contabilă. Prin aceste eforturi, putem consolida încrederea publicului în profesia contabilă și contribui la construirea unei societăți mai responsabile și sustenabile din punct de vedere financiar și etic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Manualul codului etic al profesioniștilor contabili. Prezentarea consiliului pentru standarde internaționale de etică pentru contabili,
Disponibil : https://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/codul_etic_standard_inter_audit_reviz.pdf
2. Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor din Republica Moldova, Disponibil :
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=57141&lang=ro ,
3. Grigoroș L., Șelaru M., „Valorile și provocările profesiei contabile”, Disponibil :
https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/15388
4. Timea M., “Considerații privind aspectele eticii profesionale contabile-conflictul de interese”, Disponibil:
https://www.researchgate.net/publication/275031454_Considerations_on_Accounting_Ethics_Issues_-_Conflict_of_Interest
5. Lazari L., Grigoroș L., Bajan M., “Profesia contabilă: principii de etică și angajamentul față de interesul public”,
Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/8-16_14.pdf

Coordonator științific: BAJAN Maia, dr., conf univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
Telefon: +37369017690
e-mail: bajan.maia@ase.md